

Sabima kartleggingsnotat 14, 2021

**Steinkjer sopp- og nyttevekstforenings
Kartleggingsprosjekt 2021
Kverkilberget, Inderøy kommune
Persgårdshalla, Steinkjer kommune
Skrattåsen, Steinkjer kommune
Byahalla, Steinkjer kommune**

Av Ulla-Britt Bøe og Håkon Holien og Else Landsem

Rabarbrasopp (Foto Ulla-Britt Bøe)

Rapport fra Kartlegging i Steinkjer og Inderøy

Emneord: sopp, kartlegging, kalkskog, edellauvskog, Kverkilberget, Persgårdshalla, Skrattåsen, Byahalla

Steinkjer sopp- og nyttevekstforening har i 2021 gjennomført soppkartlegging i 4 områder, Kverkilberget i Inderøy kommune, Persgårdshalla i Steinkjer kommune, Skrattåsen i Steinkjer kommune og Byahalla i Steinkjer kommune.

De to førstnevnte områdene ble kartlagt både i 2019, og i 2020. I 2019 var denne kartlegginga en del av videreutdanningskurs og sertifiseringskurs for soppsakkyndige i Midt-Norge, med 17 deltakere.

Begge områdene er tidligere undersøkt i forbindelse med kartleggingsprosjektet «Kalkskog i Nord-Trøndelag», men da med hovedvekt på orkidéer, lav og moseflora (Holien *et. al* 2011).

De to siste områdene, Skrattåsen og Byahalla ble kartlagt i forbindelse med årets etterutdanningskurs for soppsakkyndige i Midt-Norge.

Kverkilberget, Inderøy

Kalkfuruskog, kalkgranskog
Lokaliteten (kartblad 1722 IV, 120-200 moh.) ligger på sørsida av vegen mellom Hylla og Straumen ca. 3 km vest for Hylla. Berggrunnen består av kalkstein med innslag av grønnstein og grønnskifer (Holien *et al*, 2011).

Lokaliteten er en markert skogkledd kulle omgitt av kulturmark på alle kanter. Undersøkelsen ble foretatt i den sørvestvendte skråninga, der skogbildet ga et visst naturlig preg med kalkskog vekselvis dominert av gran og furu. I nedre del var skogen sterkt oppblandet med lauvtrær, med innslag av både hassel, gråor, dunbjørk, hengebjørk, osp, hegg, selje og rogn. Det var også et betydelig innslag av fremmedarten platanlønn. Denne delen har tidligere trolig vært beitet og hatt en mer åpen struktur, men er nå under gjengroing og fortetning. På toppen og videre nordover dominerte unge granplantefelt.

Vegetasjonsmessig dominerte lågurtskog, men det var også fattigere typer, særlig lengst nord og vest i de høyeste partiene.

Området ble besøkt den 14.9.

Det er rapportert 101 sopparter i artsobservasjoner.no fra denne turen.

Det er i tillegg tatt belegg av følgende til herbariet TRH NTNU:

Bleknende kremle
Slørreddiksopp
Grønnbelteslørsopp
Fibret slørsopp
Bjørkevokssopp
Karstslørsopp
Grankorallsopp
Gulfiltparasollsopp

Disse er registrert i MUSIT-basen, og finnes igjen i Artskart.

I tillegg til disse, er det 8 funn som trenger mikroskopi/sekvensering. Disse vil bli registrert i MUSIT-basen etterhvert som vi får svar.

Det gjelder 4 *Cortinarius*, 1 *Entoloma*, 1 *Hebeloma* og 2 *Melanolauca*

Rødlistearter:

Hvit jordmusserong (DD)

Karstslørsopp (EN)

Karstslørsopp *Cortinarius diosmus* er en sjelden kalkart som er rødlistet som EN – direkte truet. Arten er i Norge kun kjent fra Nord-Trøndelag med 2 funn i Snåsa og 2 funn i Steinkjer i tillegg til dette nye funnet.

Ellers kan vi nevne at det ved fjorårets registreringer ble samlet en art i kulsørsopp- (bovinus-)komplekset som er kollektivt rødlistet. Dette materialet ble sekvensert i vår og bestemt til *Cortinarius oulankaensis*. Denne arten er tidligere i Norge bare kjent fra en lokalitet i Steinkjer (Skrattåsen).

Persgårdshalla, Steinkjer

Kalkgranskog

Lokaliteten (kartblad 1723 II, 60-140 moh.) ligger ca. 3 km nordøst for Binde i Stod, rett øst for Gust- haugen. Berggrunnen består av grønnstein og grønnskifer i veksling med konglomerat rik på boller av ulike bergarter, trolig også noe kalkstein. Området består av en vest- til nordvestvendt lise, der det inntil for få år siden var mye eldre granskog. I 2011, før storparten av skogen ble hogd, ble det funnet 7 rødlistearter her (Holien et. al, 2011).

Vegetasjonsmessig dominerte småbregnetypen, men det var sterke innslag av lågurtskog, flekkvis også høgstaudetypen.

Da vi besøkte området den 16.9, ble det funnet 98 arter som er registrert i artsobservasjoner.no.

Det er i tillegg tatt belegg av følgende til herbariet TRH NTNU:

Mørk orebrunnhatt
Blek stiskjellsopp
Lys orebrunnhatt
Aprikosslørsopp

Disse er registrert i MUSIT-basen, og finnes igjen i Artskart.

I tillegg til disse, er det 7 funn som trenger mikroskopi/sekvensering. Disse vil bli registrert i MUSIT-basen etterhvert som vi får svar.

Det gjelder 1 *Clitocybe*, 2 *Cortinarius*, 1 *Entoloma* 2 *Lyophyllum* og 1 *Psathyrella*

Rødlistearter:

Skrattåsen, Steinkjer

Kalkgranskog

Området ligger nord for Steinkjer på veg mot Sunnan og ligger nesten i sin helhet i kalksteinsområdet som strekker seg fra Snåsa sørover på begge sider av Snåsavatnet til Steinkjer. Her er det fine utforminger av kalkgranskog, flekker av kalkfurusskog og åpne kalksua. Mye av skogen er i naturskogtilstand mens noe er yngre plantefelt. En stor del av området har lågurtvegetasjon med bl.a. store forekomster av blåveis. Skrattåsen ble kartlagt med hensyn på vegetasjon, lav og moser av Hassel et al. (2009) og senere under den Nordiske soppkongressen i 2009 (Brandrud et al. 2010) hvor det ble registrert 29 rødlistearter av sopp. Senere har det kommet til noen flere registreringer av rødlistet sopp slik at tallet ligger på mellom 30 og 40 rødlistearter. Det jobbes for tiden med å få vernet området som naturreservat.

Skrattåsen ble besøkt 18.9, som en del av etterutdanningskurs for soppakkyndige i Midt-Norge. Det var 13 deltakere, inkludert Arne Aronsen, som var hyret inn for å lære oss mer om *Mycena*, samt delta i kartleggingsarbeidet.

Fra besøket i Skrattåsen har vi foreløpig registrert 155 arter i artsobservasjoner.no. 13 av disse var *Mycena*-arter.

Det er i tillegg tatt belegg av følgende til herbariet TRH NTNU:

Fagerhette

Bregnehette
Kastanjeslørsopp
Broket musserong
Dråpemusserong
Rotgråhatt
Flammebrunpigg
Fagervokssopp
Stripehette
Blankstilkhette

Disse er registrert i MUSIT-basen, og finnes igjen i Artskart.

I tillegg til disse, er det 4 funn som trenger mikroskopi/sekvensering. Disse vil bli registrert i MUSIT-basen etterhvert som vi får svar.

Det gjelder 2 *Cortinarius*, 1 *Entoloma*, 1 *Inocybe*

Det bleregistrert 4 rødlistearter denne gang:

Fagervokssopp (EN)
Flammebrunpigg (VU)
Marsipanstorpigg (VU)
Kopperrød slørsopp (NT)

Til tross for at området har vært grundig kartlagt fant vi to nye rødlistearter for området, flammebrunpigg *Hydnellum auratile* som er i kategori VU og kopperrød slørsopp *Cortinarius cupreorufus* som er i kategori NT. Marsipanstorpigg og fagervokssopp er registrert her tidligere.

Byahalla, Steinkjer

Byahalla naturreservat ble opprettet i 1981. Det omfatter et areal på nesten 400 dekar og utgjøres av ei til dels svært bratt sørøstvendt li med en god del almeskog ispedd mye gran og boreale løvtrær. Området er kjent som verdens nordligste boreonemorale lokalitet basert på kjent nordgrense for den varmekjære grasarten lundgrønnaks *Brchypodium sylvaticum* (Moen 1998). Området har et høyt innslag av rødlistearter innenfor flere grupper og har generelt et svært høyt artsmangfold inklusive flere nasjonale og globale nordgrenser. Per dato finnes ingen samlet oppdatert oversikt over artsmangfoldet i reservatet, men det meste er tilgjengelig i Artskart.

Området ble besøkt 19.9, som en del av etterutdanningskurs for soppsakkyndige i Midt-Norge. Det var 13 deltakere, inkludert Arne Aronsen, som var hyret inn for å lære oss mer om *Mycena*, samt delta i kartleggingsarbeidet.

59 arter er hittil registrert i artsobservasjoner.no.
Av disse er det registrert fem *Mycena*-arter.

Det er i tillegg tatt belegg av følgende til herbariet TRH NTNU:
Sårkjuke
Olivenbeger

Disse er registrert i MUSIT-basen, og finnes igjen i Artskart.

I tillegg til disse, er det tre funn som trenger mikroskopi/sekvensering. Disse vil bli registrert i MUSIT-basen etterhvert som vi får svar.
Det gjelder 3 *Inocybe*-arter.

Rødlistearter:

Ved årets besøk i området fant vi en stor populasjon av jodoformhette *Mycena arcangeliana* på læger av selje og alm. Den er rødlistet i kategori NT og har vært kjent herfra i mange år. Funnet av den noe sørlige arten olivenbeger er også verdt å merke seg. Det er første funn i Trøndelag på nesten 50 år.

Litteratur:

Brandrud, T.E., Holien, H., Molia, A., Bøe, U.B., Høiland, K., Torkelsen, A.E. & Wollan, A.K., 2010. XIX. Nordiske Mykologiske Kongress i Steinkjer 2009. Høgskolen i Nord-Trøndelag.

Hassel, K., Holien, H. & Brandrud, T.E., 2009. Kartlegging av kalkskog i Steinkjer og Snåsa kommuner i Nord-Trøndelag. NTNU, Vitenskapsmuseet. Rapport botanisk serie 2009-4.

Holien, H., Hassel, K. & Brandrud T.E., 2011. Kartlegging av kalkskog i Nord-Trøndelag III. NTNU, Vitenskapsmuseet. Rapport botanisk serie 2011-1.

Moen, A. 1998. Nasjonalatlas for Norge. Vegetasjon. Statens Kartverk, Hønefoss.

Steinkjer,

Ulla-Britt Bøe
Kartleggingsansvarlig i Steinkjer sopp- og nyttevekstforening